



Aquesta xicota
 que veuen aquí,
 ben feta, bufona
 y ab garbo hasta allí,
 quan ella s' arrenca
 de tangos y olés...
 lo tenir vergonya
 no sab pas lo qu' es.



DE DIJOURS A DIJOURS

L'eclipse del sol, ja l' hem pogut veurer. Ara 'ls sabis dirán las ensenyansas que n' han tretas...

Vindrà á ser com havia rebut carta del sol, esplícantnos 'l que hi pasa per allá dalt.

Aquí n' hi farém rebuda.

Lo més de sentir .. es que no més s' hagi eclipsat 'l sol qu' ens enllumena.

S' havían d' haber eclipsat per temps, tots 'ls astres del firmament polítich espanyol.

De primer 'l gran sol... després tots 'ls planetas de la política qu' ens regeix y governa.

Pe 'l be del poble s' tindrían d' haber eclipsat de cop y volta, tots 'ls cometes qu' extenen las quias pe 'ls districtes d' ahont se 'n pensan traure 'n un acta de diputat y tot seguit 'ls seus satélits... 'ls cacichs aborrits, que 'n son la ronya de la terra.

Ja 's pot ben dir que 'ls eclipses de sol y de lluna, no son motius de terror per l' hom civilisat, pero no 's pot pas dir que 'l deixin d' impresionar fermament.

No: las impresions instantáneas dels espectacles de sa Naturalesa, son independentas de la reflexió, y la falta de la llum del sol al mitx del día, fa una lley de lotregada que no 's pot evadir.

Quísquns casos de l' efecte produhit pe 'ls eclipses al home, y fins als animals son ben interesants... mes que 'l contar quants diputats amichs seus, pot traurer en Montero Ríos de las urnas.

¡Com que 'n remena las cireras á son gust!..

Riccioli diu: que l' eclipse total de l' any 1415, va veurer á Bohemia, caurer morts de por 'ls aucells.

Lo mateix va veurer l' any 1560... ¡que 'ls animals anavan estamordits!

A Montpeller, l' any 1706, van sortir las ratas piñyadas, com si fós ja l' entrada de fosch.

Las gallinas y 'ls coloms, s' en anavan á joch.

Els aucells, dins de las gavias, ficavan 'l cap sota l' ala, com si ja fos 'l vespre.

Els bous que 'n llauravan 'ls camps, no volgueren treballar fins acabada l' eclipse solar.. y 'ls matxos que traginavan, y 'ls caballs dels carros, no volían seguir son camí, ageyentse per terra.

Fontenelle diu: que l' any 1654, per mor d' un eclipse total de sol qu' hi va haber, 'ls vehins de la vila de París, s' amagavan pe 'ls soterranis de las casas.

Mercés á l' avens de las ciencias, l' eclipse, de l' any 1842 ja va tovar la gent, en unas disposicions d' ánimas, ben diferentas de l' any 1654, anomenat.

Una ardenta y ben fonamentada iafanería, s' havia ensenyorit del poble, mimvant la por dels anys pasats.. ja tothom tenía 'ls vidres fumats per mirars' la fas del sol sens' enlluernars'.

Els vehins de las vilas mes petites dels Pirineus y dels Alpes, se 'n anaren als turóns mes enlayrats, per

veurer, l' ensopiment de l' astre del día; no 'n sabían res de l' eclipse, ni menos que 'ls sabis l' haguessin pronosticat.. pero ja ho tenían per un fet natural, lluny dels maleficis.

A Perpinyá sols van quedars' á casa 'ls mala'ts que jeyan al lit.

Lo poble s' estava pe 'ls terrats, las murallas y turóns desde la sortida del sol. A la Ciutadela 'ls astrólechs de l' Oficina de longituts, tenían á son costat, no sols la nombrosa aplech de ciutadans escampats pe 'ls glacis, sinó las tropas de la guarnició, afileradas al pati.

Parla 'l gran Aragó, fill ayment d' aquella terra, que li ha consagrat artístich monument... per recordansa.

Just armats de las nostres excelents ulleras de l' observatori, vam apercibir la primera sergadura del sol, un clam de mes de vint mil veus, 'ns volgué avisar, que no més uns poch segons 'ns havíam avansat á la observac ó que feyan vint mil astrólechs, que comensavan allavors la carrera, mirant ab la sola vista.

Desd' aquest instant, fins que l' astre 's va talment tapar, la quietut fou imponenta.

Mes quan 'l sol 's va tornar com un filet, llensant á l' ho itzó una llum debilitada, una marcada inquietut va apoderars' dels ánimos; cadasqún, tenía ganas de comunicar al de son costat, sas impresions, fent remor la xarrameca, com al mar, al acabars' la borrasca.

La remor anava pujant, á la mida que menguava 'l creixent solar.

Vingué á la fi la fosca.

Las tenebras guanyaren á la llum... y un silenci mortal, assenyala aque'ta fas de l' eclipse, molt mellor que 'l péndol del relotge astronómich.

La maravella trumfava de l' indiferencia dels contactats atolondrament, qu' alguns, ¡vanitosos! afectavan per signe de superioritat.

La calma, regnava á l' atmósfera... las aus callavan sos cántichs.

Després d' una espera, que va durar dos minuts, cants d' alegría, frenétichs picaments de mans, asaludaren ab igual concordancia la reaparició dels primers raigs del sol.

La ciencia... ovacionada pe 'l poble en pés.

Per la majoría, l' espectacle s' había acabat.

Per nosaltres comensavan las conseqüencias científicas, que podíam traurer en net del fenomen solar.

Ja 'n podíam dibuixar las masas ígneas, de mils kilómetres de llargada, qu' envoltan l' astre, font de calor y de llum.

Al se 'n demá, 'ls que s' havían conmogut... se burlavan de la por d' altres que no l' amagavan tant com ells... ¡no tenían gota de rahó!

Preguntávols jo la causa de son desesper y 'm responían: «lo cel era seré, y la llum del día s' enfosquía y 'ns trovavam á las tenebras: semblava que 'ns tornessim cegos».

Un pobre baylet de la Comune de Lieges, guardava un remat.

No 'n sabía res de l' eclipse.

Veya com 'l sol s' enfosquía per graus, sens que 'ls nuvols 'l tapessin per res.

Quan va quedars' ben be á las foscas, 'l xicot espantat va romprer 'l plor cridant ¡Socors!..

Encara llagrimjava, quan va tornar á veurer sortir 'l sol.

Tranquilisat 'l minyó, alsant brassos en l' ayre, va exclamar en sa llengua llemosina;

¡O beou souleu!

Mentres dura l' eclipse de sol... 'ls gossos no volen menjar, las gallinas cridan sos pollets, per taparls ab sas alas.

Fins las formigas deturan son treball.

No deixan anar la càrrega, s' aturan.. y no tornan á a tasca, fins que 'l sol torna á brillejar.

La necessitat de l' ordre, va tan ajuntada ab la Naturalesa, qu' una apariencia de trastorn geològich 'ns posa fora de la seguritat normal y 'ns omple d' espasme.

Van fugint las supersticions vellas.

Ja ningú ho creu, que 'ls eclipses, anuncian mals...

Per' aixó 'n voldríam molt sovint d' eclipses, sobre tot á la política d' Espanya...

¡Quan n' hi ha algún de parcial, quin' alegría!

¡Eclipse total del sol... no tardis á venir!

¡No vingas tot sol!

CALIXTE PI Y XARAU



L' Extensió Universitaria

SONET

Al Dr. Rodríguez Mendez

Com lo vent qu' ab son buf arremolina
allá al lluny del horitzó la nuvolada,
que de llamps y de pedra va prenyada,
fent deixá al fons del mar sa deixuplina,
aixís també la Ciencia 'l vent fulmina,
desde l' aula, en que hi te payral morada,
damunt de l' Ignorancia, esperonada
pel saber que á n' el poble al Be enamina.
Tal es si la missió sagrada y bella
qu' avuy té l' Extensió Universitaria:
fer que l' hom' per la ciencia 's redimeixi
trossejant son grilló d' incult y pária.
¡Lloor siga donada á qui qual ella
cerca que 'l poble vigorós floreixi!

S. BRUGUÉS

¡Segueix la fam!

¡La classe obrera no viu!
¡La classe mitja tampoch!
y hasta el rich no está bé en lloch
y aixó que de tot se riu!

¡Mes no riu de cor!.. Maleheix
molts cops fins sa sort traydora,
y 's tanca en sa cambra; y plora,
puig lo pur goig desconeix!

La fam segueix! Es veritat
per més que siga terrible!
Lo viure ja no es possible!
El govern nos ho há privat.

Ells menjan y no treballan!
Els que treballém, badém:
y molts días no sopém
en tant ells xupan y callan:

La Fam aquí á Bircelona
s' ha apoderat de la gent
que ni respecta el talent
ni la més bella persona.

Hi há home que la gallina
ja no sab pas quin gust té,
y passa si es menesté
mo'ts jorns ab una sardina.

Y parlant clá y catalá
dech dir que la classe obrera
per devant y per radera
sempre menja bacallá.

De miseria n' hi há un xorro
que espanta á lo mon enter
perque sols menja l' obrer
vint céntims de penca ó morro.

Y en tant que lo quart estat
com ne deya en Pi y Margall
está fent l' últim badall
somialt la Llibertat

Els frares, els richs y els nobles
menjan bons llagostinets
y amontonan molts quartets
mentres badallan els pobles.

¡Aqueix es mon pobre clam!
¡Eixa es ma pobre opinió!
¡No governa la rahó!
¡Tant so's governa la Fam!

MARCELINO SANTIGOSA

L'estiuheig á la montanya de la família Lleganya



Satisfets, sens dol ni pena,
se 'n van tots cap á la torra;
enduhentse 'n la cotorra
y la dida... gu' está plena.



Y ab una fatxa cayguda
y ab posat de prunas agres,
avuy han tornat tots magres
y ab la dida... escorreguda.

Filosofia trinxerayre



Ab la mota anant pèncant
qvés, retronxo, qui s'atura?
Pot venir darrera 'l gura
ab un flaviol sonant.

Angla

Desde Vilatana

Observatori de Pich Pelat
á tres quarts de quinze del
30 d' Agost de 1905.

JA está. La Ciencia astronómica convertida en una tintoreria qualsevol s' ha dedicat durant lo fenomen a *treure tacas* del Sol desde 'l primer contacte de la Lluna ab en Febo-Rodoreda fins á las tres quartas parts del mateix, quedant demostrat fotosféricament que 'l Rey dels astres podrà *brillarla* tant com vulgui; pero qn' es un *soltas* com l' exdirector de la nostra banda, un *llardó* en tota la extensió de la paraula, un *lentiós* ó un *farcit*... ó dígalí H, porque n' está plé de tacas.

Pero lo més curiós del cas ha sigut que, ab tot y lo gens curiós qu' es - com dich - l' astre rey, la comissió científica estrangera que dalt d' aquet Pich li ha apuntat l' ullera, y no se que més, li ha tret la bruticia vull dir, las tacas, ab una netedat admirable.

Passant ara á las diferentes *fases de la cripsa*, (que diu l' Alcalde de Vilatana), no 'm toca fer res més que transcriure 'ls experiments fets per la Comissió qu' hém vingut á estudiar lo fenomen, com á delegats especials per l' Academia... de billar, en atenció á que, com á antichs académichs, tots retirém á las *petitas* cada nit y, per lo tant som habitants de la Lluna qu' es la que ha fet agafá 'l *taco sech* á n' el Sol porque l' ha deixat *tapat*.

Fases del eclipse:

(A las 11 y 3 quarts de quart... y ajuda; 13 menuts... saltats, un segón de primer, y 3 mitjos segóns... com se mira.)

Lluna busca 'l cos del Sol. - Primer contacte per sóta l' aixella solar. - Lluna remena 'l cos. - Sol, ardent, tremola... y no gosa.

(A las 12 y mitja... que 'n fá 30 de menuts y mitja... dotzena que 'n fan sis de segóns... y cóm.)

Lluna te 'l peu al coll del Sol. - Ell, mirant de reull, li cau la baba y s' acaba de tacar la petxera - Ella li fá pessigollas. - Ell fá ganyotas.

(A la 1)

A la una... á las dugas... á las tres. Lluna fent de cobertora del Sol. - Zona ab la faixa del eclipse aguantant la capa 3 menuts y segóns... y conforme)

(A la 1 y 13 en punt... de las donas.

Sol, tot roig y fent ulleras (segóns hém vist ab las nostras) treu el nas. - Lluna donant sempre l' esquena, s' escorra caminant de quatre grapas, d' amagat, com si hagués fet una acció lletja.

A 1 quart de dugas.

Sol acaba de desempellegarse de la barjaula de la

Lluna. - Aquesta se 'n vá per las sévas en busca d' algún altre, fent la séva carrera. - Aquell tira per l' altre cantó tot escorregut.

Deducció del eclipse:

«Qui no té vergonya, tot lo mon es seu.»

Per aquesta senzilla rahó 'l Sol, ab tot y la barra d' haver fet... lo que ha fet ab la Lluna devant de tot l' Univers, continuarà siguent l' amo del mon.

Tots els homes de ciencia qu' hem fet tant extraordinaris sacrificis morals y materials, escurantnos las butxacas ab la compra d' instruments y aparatos fets expressos pera estudiar l' eclipse, 'ns arrenquém els cabells (menos jo que are 'm recordo que no 'n gasto) y 'ns hém donat als dimonis devant de l' ensarronada que aquell parell de ganapias han clavat á tot lo mon, passejantse 'ns y abusant de nostra bona fé, ja que l' espectacle astronómich s' ha reduhit á una *cita* que 's tenian donada 'l Sol y la Lluna allá dalt, entenentse á la vista nostra y cometent un acte immoral al ayre lliure, sense tenir en compte la munió de *roba estesa* que hi havia pe 'ls terrats.

Ab l' excusa de que alló resultaría un eclipse, ha resultat ser una amagada de... no 'm dona la gana de dirho porque soch més decent que 'l senyor Febo y la senyora Diana, quins efectivament, tenen uns cops molt amagats en perjudici de la Moral... astronómica, puig, vaya un exemple de donar el Sol - qu' es lo qu' hauria de donar més llum - deixantse sobrepujar per la mosca morta de la seva raspa de nits! ¿qué dirán els astres y planetas estrangers?

D' aquesta feta l' astre rey haurá perdut tot son prestigi, entre lo brut qu' es com á tacat y lo calsassas, y dupto que ja s' encaparrin més ab los seus enredos ab la Lluna cap dels sabis astrónoms que, ab la ullera á punt sempre, no feyan res més qu' estudiar á fondo la seva vida externa, netejantlo y treyantli tacas y mes tacas porque 's pogués presentar per tot arréu net com una patena, partint d' aquella máxima dels nostres avis que diu; «la netedat es mitja vida.»

Pitjor per ell.

Aquesta mateixa tarde desmontarém l' Observatori - que sembla un castell de cartas, - desarem 'ls aparells dintre 'ls coves ab que ho treginem tot, y, cap á Vilatana altre cop falta gent ab las malas impresions rebudas del ditxós eclipse que no ha sigut altra cosa que una broma de mal género.

Diumenje estarém de retorn venint en *tren fet exprés* per nosaltres.

A reveure.

PEPET DEL CARRIL



EMILI VILANOVA

¡A sans y á minyons, no 'ls prometis, que no 'ls dons!

Cumplím un deute ab els nostres llegidors, que 'ls vam prometre 'l parlar de 'n Vilanova, quan ennuagats p' el sentiment de la seva mort, sols plorar podíam y no pas escriurer, y paguém el tribut que 's mereixían ben be, l' escriptor pulit y l' amich lleyal.

Del amich, no 'ns cal dir gran cosa; aixó fou afer de nosaltres dos, y no mou l' interés públich per res...

Ell ja es mort; y l' amistat vera y franca que 'ns enmenavam, ens la guardém dins del pit, ta' cada ab pany y clau, que d' amichs bons y lleals, sens cap mena de rancunia, com ho fou en Emili Vilanova, ara no 'n corren.

¡Son d' una generació que tota se 'n va!

Ara del escriptor, del que n' es del públich domini, si; parlemne, parlemne forsa, que may será prou.

Son els qüentos d' en Vilanova, de lo més xamós de la terra, d' ayres ben catalans; mes ben dit, barce-

lonins... que 'n sos escrits se hi sent la fator dels carreróns de la vella ciutat comtal, de la que 'n Vilanova n' era enamoradís.

L' escriptor de que ara parlém, fou un artista complet, que tingué el model constantment al devant; per aixó tenen sos escrits tan bona flayra, son tan casolans, tenen tanta ingenuitat, son tan xistosos...

Vet aquí l' altre qualitat sobresortint: lo devasall de xistos, cults, clásichs, si 's pot dir... agredolsos, mes may ofensíus, ni menos poca vergonyas.

Tot aixó y molt més, literariament parlant, era en Emili Vilanova... tipo perfecte del honrat ciudadá de Barcelona... ¡se 'ns ha mort!

S' erran de mitj á mitj 'ls que 'ns dihuen, que 'n Vilanova no era prou conegut, ¡s' erran, y pe 'l damunt de tots lo ¡Cucut!

Tots els aymants de la literatura catalana, tots els que no fan política del catalanisme, saben ben del cert qui fou en Vilanova, que no 'ls podia veurer, els que cercan el turró, ab l' escusa de la patria.

Ara 'ls que propagan mentidas d' aquestas á truco de donarse llustre, quants articles d' en Vilanova havían pagat?

Las noyas d' avuy

Las noyas d' avuy
son molt pulidetas:
sempre las ocupan
las mateixas tretas.
Rentarse la cara,
ferse el pentinat
y adornar ab llassos
son coset jamat.

Un cop s' han fet grans,
veureu que ab desfici
cap més cosa volen,
que l' apendre ofici.

Qui 's posa modista,
qui fa pantalóns,
totas ellas tenen
un capet de tíons

Mes també á passeig
quan volen anarhi,
sembla que las treguin,

de dins d' un armari.
Oh, que bonicoyas. .
xifran tot son pler,
del taller á casa,
de casa al taller.

Son ninas dels ulls
de las sevas mares;
son la gran delicia,
y l' ansia dels pares.
Per aixó avuy las noyas,
menys en moments grats,
ni fan l' escudella,
ni rentan 'ls plats.

Aixís van creixent
plenas d' alegrías,
quan molt vanitosas,
volen ser aymias.
Y las porta 'l pare,
después del treball,

per la tarde al teatro,
per la nit al ball.

Per fi arriba 'l jorn
en que algún home pescan,
llavors ab monadas
al promés engrescan.
Y ell, es clar, com logra
d' ella bonas notas,
s' hi casa y... ¡pobret!
hi cau de .. cinch potas.

Puig un cop casat
¡ay Deu! ¡Quinas penas!
per l' home á qui 'l lligan
treinta mil cadenas.
Y veu que la dona,
que 'l va captivar,
es una pastera
que ni sab. . rentar

RAMPILLS

Lo primer bés

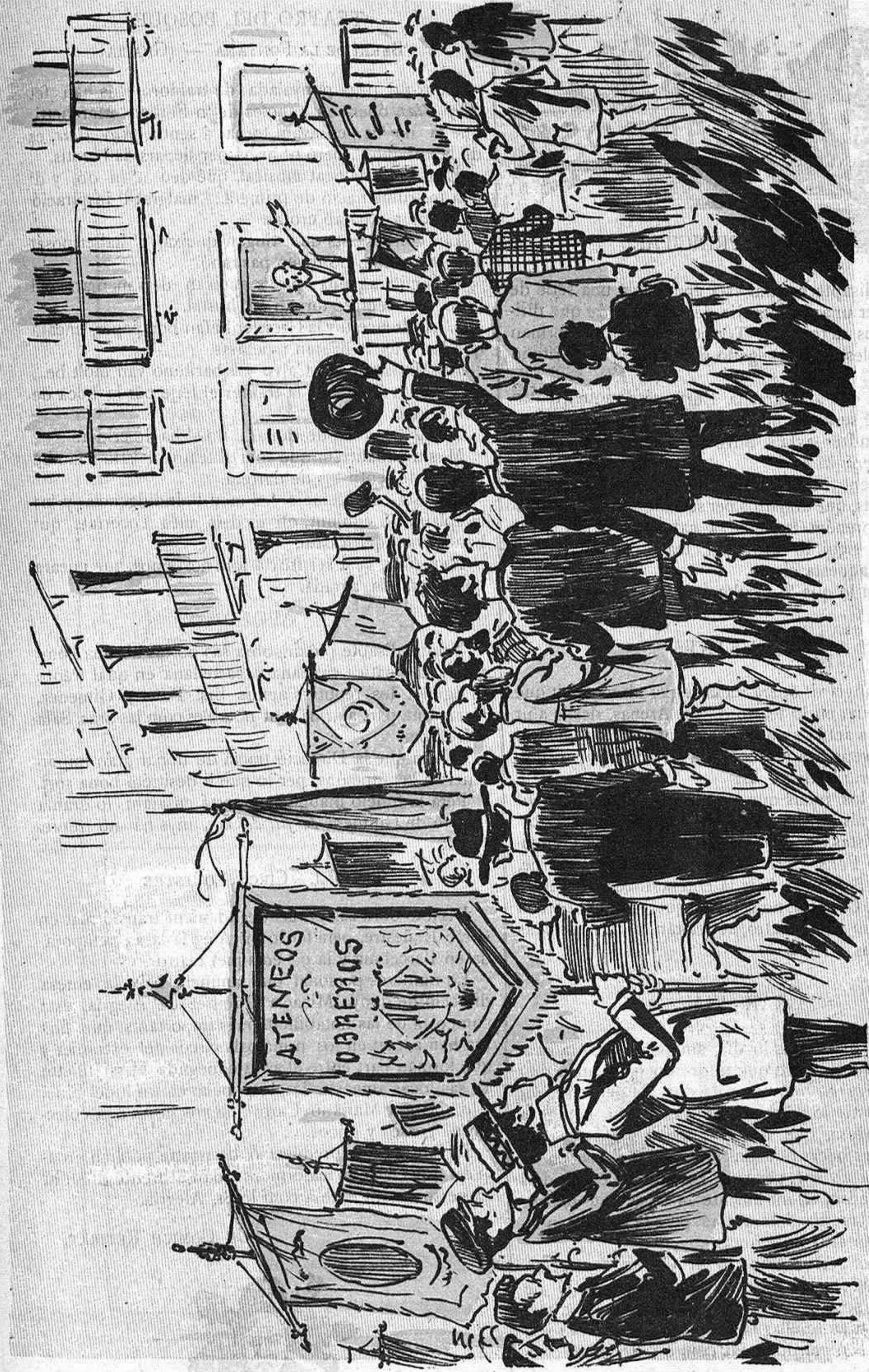
¿Hont ets, no 'm respons? ¿Avergonyida
potser t' has amagat?
¿O creus qu' havém comés algún delict
perque 'ns havém besat?

¿No 's besan los aucells? ¿Lo sol no besa
ab amor á la pobre humanitat?
¿La rosada no besa á las poncellas
quan comensan son cálzer á badar?
¿Hont ets que no 'm respons; ma enamorada?
¿Per un bes de passió t' has d' amagar?

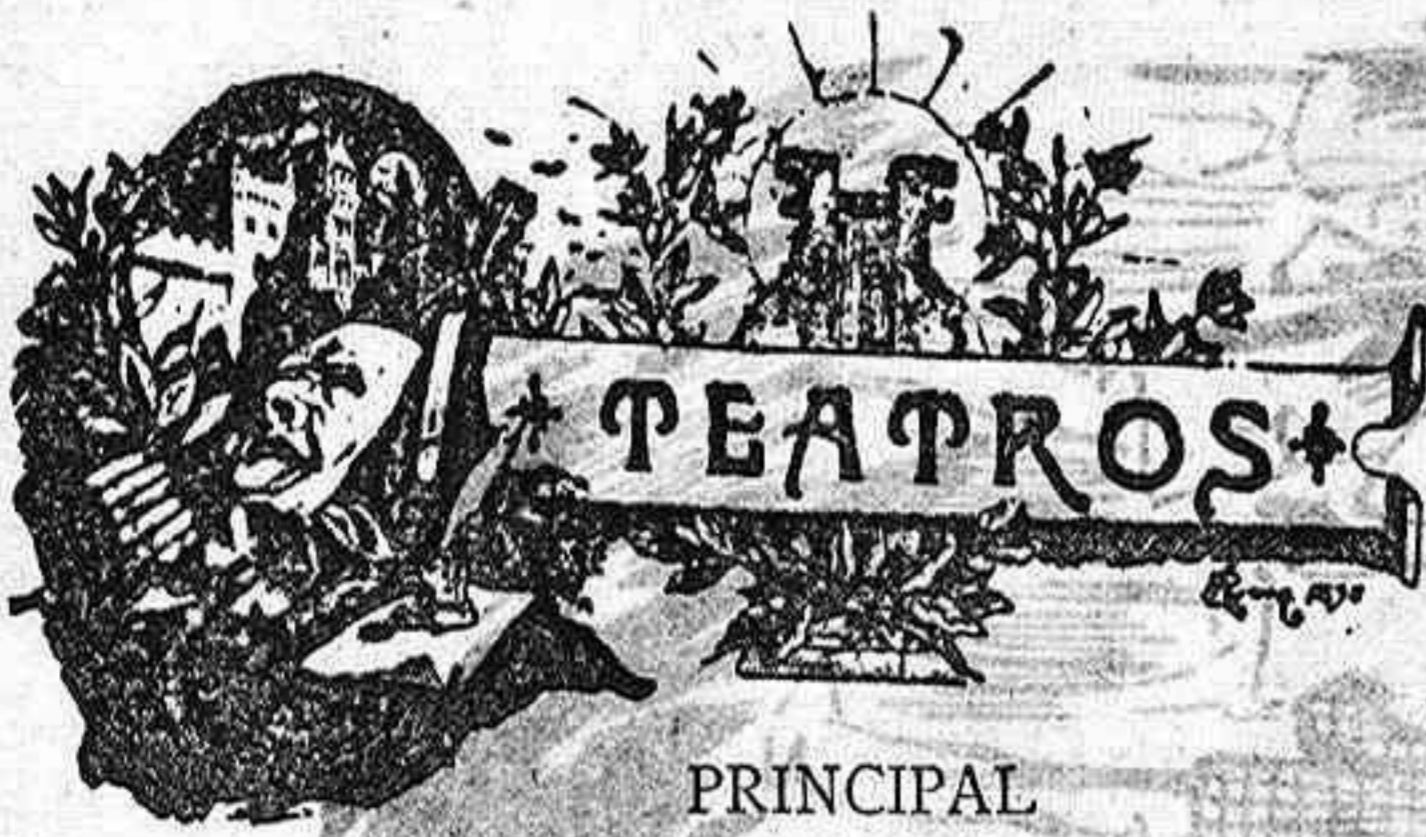
QUINITO,



Darrera de la bencina
l' assistent corre, và y vé...
isi dura molt el fandangó
no hi ha sorge per un mes!



Honrant á Rodriguez Mendez
l' obrer n' ha sortit honrat;
qu' es feyna digne dels pobles
enaltir als homes grans.



PRINCIPAL

Pera lo disapte próxim está anunciada una série de funcions per una companyia de *género chico* que dirigida per los actors Srs. Tormo y Daina ne forman part las tiples Sras. Delgado y Bonnin y lo barítono Sr. Rufart.

Com siga que al lograr la Empresa d' aquet teatro lo Sr. Grané se digué que tenía grans projectes, no sa- hém compendrer aytals novetats comensant son comés, ab *género chico*.

De moment no hi há altre novetat en los espectacles preparats, que donarlos per seccions de 10 céntims.

No compreném tant per sa categoria com per sas condiciones, sigui lo Principal, teatro adequat pera funcions d' aquesta classe.

Ja veurém lo que 'n resultará

NOVETATS

La companyia d' ópera italiana que ab mes éxit que profit ha actuat en lo teatro de las Arenas, desde ahir dimecres que actúa en aquest elegant y cómodo teatro.

A nostre veurer, aquesta era la seva casa payral predestinada y no la dels *bous*.

Com que los preus que s' han fixat son sumament módichs (2 rals la entrada) y la companyia está formada de artistas de *primo cartello* com son las senyoras Pa'ermi, Fons, Correa y Aceña y los Srs. Iribarne, Puiggener y Banquells, baix la entesa direcció del mestre Sr. Perez Cabrero, no duptém que en la temporada inaugurada en aquet teatro, se referán de las perduas sufertas en las Arenas.

GRAN - VIA

Lo próxim disapte es lo día anunciad pera la reapertura d' aquest teatro que tindrà lloch ab una companyia de *género chico* que será dirigida per lo senyor Palacios, y entre lo personal contractat, hi figura la tiple Srta. Mesa, que nostre públich rebé ab gran aplauso, en las pocas funcions que pogué donar en sa primera y única visita, per tenir compromís en un dels teatros de Madrit, ahont fins are hi ha actuat, habent sigut la tiple favorita dels autors pera la que han sigut escritas un sens fi de obras.

Lo resto del personal que lo Sr. Gil ha contractat es tant escullit com numerós y donada la afició de certa part de nostre públich, no ha deixat las atraccions, figuranti entre ellas la *Fornarina*, la *Molina* y la *Imperio*, que son consideradas com á *estrellas* del seu género.

Veurém com ne surtirá l' amich Gil.

TEATRO DEL BOSQUE

BARRI DE LA FONTANA — (GRACIA)

Com qui pega punyalada de traidor... 'ns han fet *Ruy Blas*, ópera en 4 actes de 'n Filippo Marchetti, que ja no 'ns pensavam tornar á sentir. *Ruy Blas*, es de la antigüor... però n' hi há per llepars 'ls bigotis.

Es d' un dialogat musical, que deu l' hi dó, y d' una instrumentació de primera... malgrat l' inspiració de l' autor, vaja ab crosas.

Los concurrents que tingan queixa, d' haber posat aquest' ópera... no tenen pas rahó.

Fan com aquells que 's queixan dels menjars del beco, mes sempre tornan á l' hostal.

L' Andreucetti y la Gressler hi fan bon paper, encara que las veus 'ls hi sian repelosas.

En Maristany, en Calvo y 'l barítono van molt be... mes que 'n Vehils 'ls fa traurer el fetje per la boca de tant cridar.

Ruy Blas, s' ha de cantar... no s' ha de cridar.

Mes no analitzém que som al teatro d' istíu y també ho han de sentir els de darrera.

Aquesta consideració 'ns mou l' indulgencia y 'ns fa aplaudir 'l conjunt, qu' es dels més encertats qu' han trovat aquest istiu.

Ruy Blas, ve á ser fruyta fora del temps, que encara que aygualida, agrada.

APOLO

També disapte próxim obra sas portas ab una companyia dramática catalana y castellana en qual frente hi figuran los reputats actors Srs. Piera y Gimenez, formantne part actrius tant notables com las Sras. Sala y Delhom.

Sabém que la Direcció tracta de donar gran importancia á las funcions, per lo que li desitjém bona sort.

Pera la funció inaugural, se está ensajant lo drama trágich de Guimerá *Lo fill del rey*, anys há no representat.

TIVOLI.—CIRCO EQÜESTRE

Disapte obra sas portas degudament transformat en Circo Eqüestre, pera fer lo Sr. Alegria la 23 temporada en Barcelona y la 9.^a en aquet teatro.

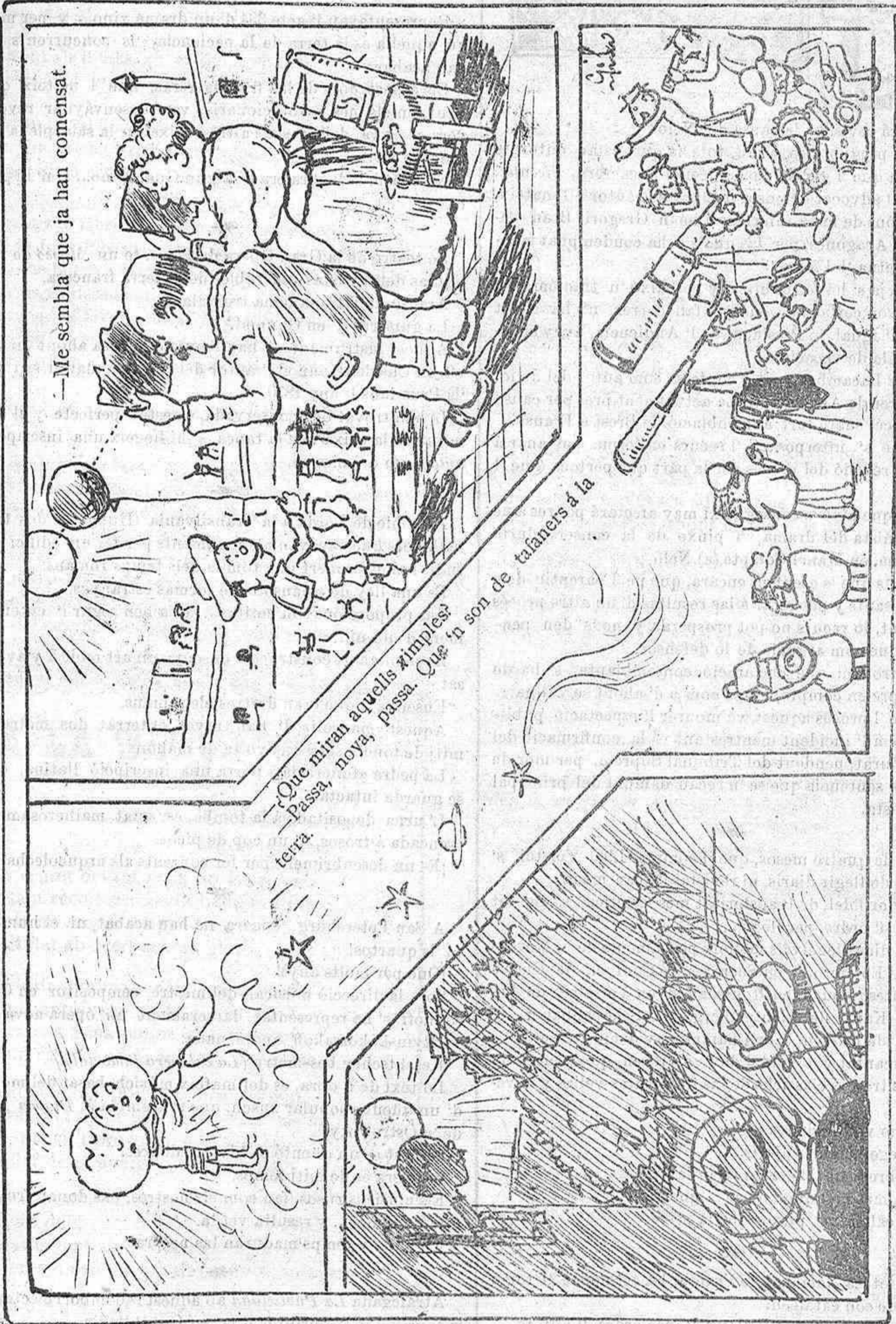
Lo numerós personal que anuncia baix la entesa direcció de donya Micaela Ramirez de Alegria, está composta de las notabilitats més importants que fins ara han actuat en los principals circos del extranjer y que forman part entre ellas la coneguda Miss Juliette ab sas focas amaestradas, lo popular clown Fidel Fidel y lo aplaudit Mariano Carpi que are porta una colección de gossos y micos.

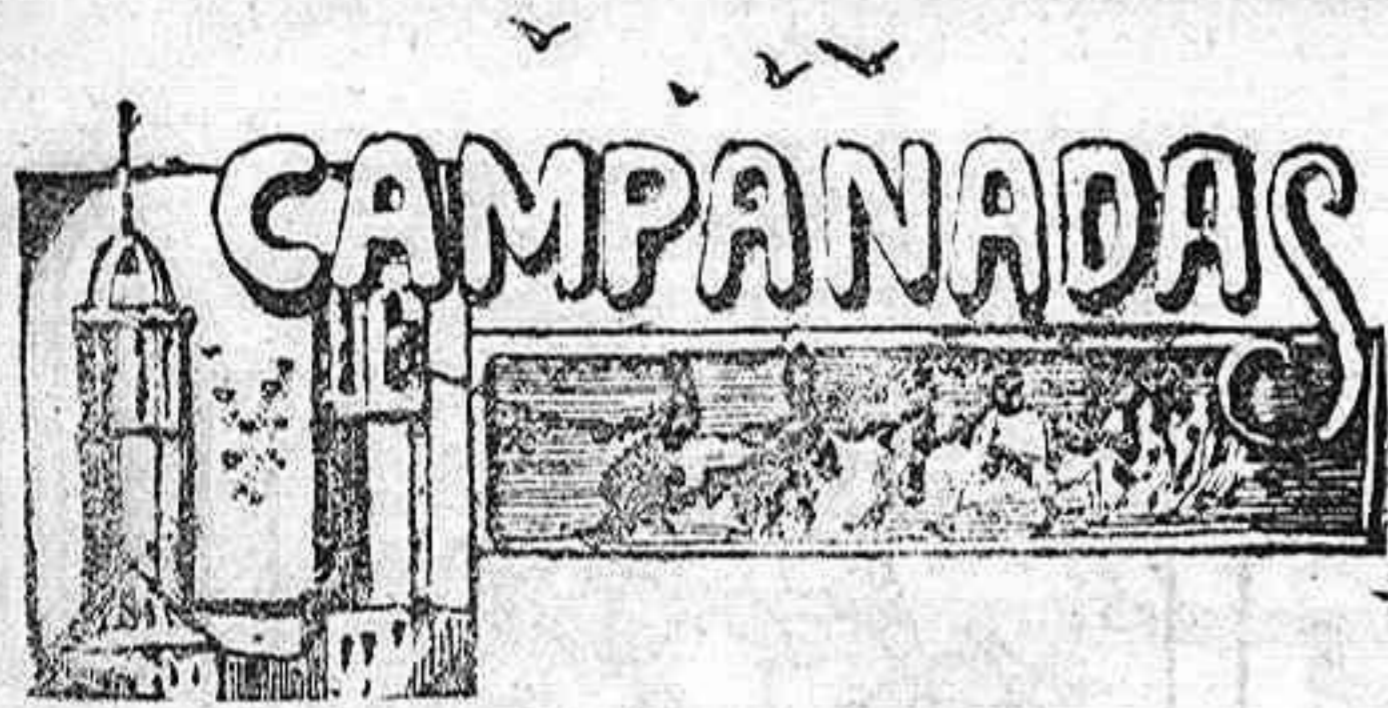
Sapiguda es la predilecció de nostre públich en aquest espectacle y majorment quan al frente d' ell hi há persona tant entesa com lo Sr. Alegria.

UN COMICH RETIRAT.



L' eclipse





¿Hi haurà revisió a la causa del Nelo?

Aquesta pregunta se la fan, tots 'ls que están enterats de la carta que 'l germà de 'n Vicents Lacambra, *Vicentet*, ha escrit al advocat defensor declarantse autor ell mateix, de las lesions de mort inferidas a ne 'n Gregori Brau Cebollero (a) Aragonés, per' las quals s' ha condempnat a cadena perpetua 'l *Vicentet*.

La carta ja s' ha fet pública, y per' aixó 'n tractém ara aquí; y si son certas las veus que fan correr, n' ha rebut un' altre d' igual, lo President de l' Audiencia, avuy encara de la Sala de vacacions.

En *Pepet Lacambra*, que 's confessa com autor del delicte del carrer de Arolas, 's troba actualment pres per causa d' un procés sobre furt, a la població de Brest a Fransa.

Diu que s' interposará 'l recurs en forma, per anar a parar a la revisió del procés per la part que pertoca a ne 'l *Vicentet*.

Encare que aixó 's consegueixi may afectarà per res a ne 'l protagonista del drama, 'l pinxo de la conservaduria barcelonina, en Manel Compte (a) Nelo.

Son molts que 's creuhen encara, que pe 'l parentiu dels dos interessants y per estar a las resultas d' un altre procés 'l declarant, lo recurs no pot prosperar, y no 's deu pendrer mes que com argucia de lo defensor.

Altres trovan: que declaració consemblanta, s' ha de tenir sempre en compte, vinga com y d' ahont se vullga.

Com que 'l procés aquest, va mourer l' espectació pública, apuntém l' incident mentrestant vé la confirmació del fallo del Jurat, pendent del Tribunal Suprém, per mor de la terrible sentència que se 'n recau damunt del principal protagonista.

✱

Fa més de quatre mesos, que 'l compte Lleó Tolstoi, s' ha deixat de llegir diaris, ni revistas de cap mena.

Cumplidor fidel, de l' austeritat mes estética, s' ha fet una regla d' ordre, per llegir...

Tots 'ls dias, llegaix 'ls mellors pensaments de 'n March-Aureli, d' Epicteto, d' en Sócrates, de Confuci, de Ciceró d' en Montesquieu, d' en Rousseau, d' en Voltaire, de Lessing, de Kant, de Lichtemberg, de Schopenhauer, d' Emerson, de Ruskin, d' en Chamming y d' en Parker. .

S' ha espantat y 's condol de l' olvit en que tenen 'ls pobles els tresors classichs de las literaturas vellas y novellas.

Ell, ja no vol llegir res més.

No 's llegeixen més diaris.

Deis llibres bons, no se 'n recordan.

Aixó fa més mal que no pas la guerra...

Es una calamitat, pitxor que la peste.

✱

La Biblioteca Nacional de Fransa, ha termenat 'l tomo CCXXX de son catálech.

Encara no han acabat la lletra B. per ordre d' autors.

Al pas que van, 's necessitarán 64 anys, per acabar'l.

L' any 1990 ja tornarán a tenir millons d' obras, que 's

tindrán d' afegir a las coleccions y tindrán de comensar de cap y de nou un' altre catálech...

¡Perquo fa por, 'l que 's publica a la República Francesa, sols de llibres!..

✱

Representavan l' acte 334 d' un drama xino... y per més qu' aquella es la terra de la paciència, 'ls concurrents la van acabar.

Els espectadors de las filas darreras, que 'l mateix qu' aquí son els mes revolucionaris, van desenvaynar revolvers, y tir va, dels uns als altres, deixaren la sala plena de morts y ferits.

No sabém si l' obra era d' algun Gual Xino... si n' hi pot haber.

✱

Lo teatro de la Gran Opera de Paris, te un *Museo* de reliquias dels artistas venerables de la terra francesa.

Ara, n' ha fet una bona troballa...

La guitarra d' en Gounod.

Aquest instrument... l' han trovat a la casa ahont hi vivia en Charles Gounod l' autor del *Faust*, quan 'l siti pe 'ls Prussians l' any 1870.

L' han trovat ben conservada, en estat perfecte y al damunt de la caixa que la tanca, s' hi llegeix una inscripció *autógrafa* del mestre.

✱

Al poble de Torda a la Transilvania (Hungria) dos treballadors que cavavan als fonaments per fer un edifici estudi, han descobert una tomba dels temps romans.

Es una lley de «mausoli» de formas estranyas.

Las proporcions son petites... seria ben segur l' enterrament d' un nín.

La manera de construcció ensenya un art molt fi y avançat.

Ensenya 'l que eran destres els romans.

Aquest «mausoli», l' han trovat enterrat dos metres y mitj de fondo, sota una volta de mahóns.

La pedra «funeraria», porta una inscripció llatina, que se guarda intacta.

L' urna depositada a la tomba, es estat malherosament trencada a trosos, d' un cop de picot.

¡Es un descobriment per fer contents als arqueolechs!

✱

A San Petersburg, encara no han acabat, ni el humor, ni 'ls quartos!

¡Que per molts anys!

Sota la direcció musical del mestre compositor en Glasonoff, s' ha representat darrerament un' ópera nova d' en Rymškórsakoff anomenada:

Keschtschey bessmetry (La calavera immortal).

Lo text de l' obra, es del mateix músich, basat del motiu d' un güento popular xusch, que s' assembla a *Blanca Neu* de 'n Ostrowsky.

Aquest es un güento d' hivern, de fret.

L' ópera es de mitj temps.

Els músichs rusos, fan com els nostres; ens donan fruyta fora de temps .. y resulta verda.

Ab palla y temps maduran las nespras.

✱

Atrafegada *La Publicidad* ab aquest rebombori electoral 's coneix que l' escriurer li fa perdrer 'l llegir.

L' un día s' equivoca... traduhint del francés, l' inrevers del que diu l' original... y li atrapan 'ls burots.

L'altre dia qu' ha debutat una companyia dramática castellana al Circo Espanyol... y s' erra.

Al se 'n demá, 's rectifica «por una distracció esplicable»... y també la tomba, perque al Circol Barcelonés, «efectivament no hi ha debutat cap companyia».

¿Donchs... ahont diables devía debutar la sacsejada companyia?

Segurament als llimbs, qu' es ahont viuen 'ls redactors de *La Publicidad* que no més saben la plassa de Sant Jaume...

Ara diuen qu' el dia 23 de Setembre *debutará* la companyia d' en Frederich García Parreño, al Circol Espanyol... ¡no s' erran altre cop!



De la coneguda fàbrica de Làsculas y caixas pera caudals V.ª y fills de Joan Pibernat, hém rebut un artístich cartell d' anunci, que honra á dits industrials, com també el artista que l' ha confeccionat.

També se 'ns ha favoregut ab l' *affiche* del *Gramophone* qual representant en Barcelona es lo Sr. Puig, (Pelayo 14) y que 'ls coleccionistas procurarán adquirir ab gran empenyo.

Remerciém l' atenció dels esmentats industrials.



Los coneguts y reputats optichs de nostra capital senyors Olió Germans (Rambla del Centro 3) ab motiu de l' eclipse de sol que hi hagué ahir dimecres, obsequiaren á sos clients ab un magnífich aparato combinació ab vidres de colors á fi de paper asavorir ab perfecció y seus perjudici de la vista las fasses del eclipse.

Fou un obsequi molt important y que los Srs. Olió portaren al fi del sacrifici no volguentne lucrar de cap manera.



A LA BARRETINA

LEMA:—Gloriós es lo teu nom,
sagrat ton lema

Al véuret devant meu, ho Barretina,
constant recort de nostra bella historia,
voldria un raig d' inspiració divina
per cantar ab acert la teva gloria.

Voldria que ma sanch, ara exaltada,
bullint dintre mas venas al mirarte,
dés impuls á ma pluma mal trempada,
que un cant d' admiració vol dedicarte.

A tu, símbol antich de nostra terra,
que vas allá 'hont perilla l' honra nostra,
á tu que si 't provocan á la guerra,
sabs dar de ta energia clara mostra.

Tu vas cubrir la testa á nostres avis
quan ab delit contra 'l francés lluytavan,
tu anavas junt ab ells venjant agravis
que fents dintre nostra terra 'ns afrontavan.

Allí foren exe.mple tas proesas
de que ta valentia no 's domina
fugint de tu las áligas francesas,
provaren lo que pot la Barretina.

En Africa nostra honra s' injuriava,
y allí vas anar tu servint de guía;
lo brau que allí ta insignia al cap portava,
avants de recular, primer moría.

Ara 't tinch devant meu y roja 't miro,
com tros que t' ha llegat nostra bandera;
allá 'hont juntas anéu, ja no cal dirho,
jamay cap enemich vos torna enrera.

Roja com sanch que nostre cor sustenta,
com sanch que molt gustosos sabrém darte
si un día per desgracia 'l vil intenta
las tevas llibertats esclavisarte.

Tranquila veig qu' estás; ja 't creus segura
sabent lo gran valor que 'ns infundeijes:
descansa sens temor, nostra bravura,
de temps antich sobradament coneijes,

Segueix tal com te veig, gloriós emblema,
segueix així espargit per las montanyas,
sens perdre may de vista lo teu lema
veig com ayrosa en lo conreu t' afanyas.

Los ayres bélichs que altres temps tenías,
ja vas deixarlos al cambiar de feyna;
avuy, que 't produesca sols ansias
la terra montanyosa ahont clavas l' eyna.

Quan ve lo jorn de festa, respectuosa
t' humillas ab fervor á dins del temple,
per oure 'l sant ofici que 's disposa
donant de religió 'l més pur exemple.

Allí devota estás, y eixint d' ofici
á plassa las ninetas van ufanas,
y allí també vas tú, que ab gran desfici
distreus los teus pesars ballant sardanas.

¡Quin goig en temps de pau dona mirarte!
May la alegría de prop teu s' allunya.
¡Com plau als forasters lo contemplarte
á dintre ton palau, á Catalunya!

Jamay s' han vist al mon costums més bellas,
jamay s' ha conegut obrar mes noble,
tu en lloch de espargi olor, com las poncellas
virtut vas espargint de poble en poble.

En tant si algún contrari 't va á la saga,
creurá al véuret així que estás dormida,
mes, ay, si contra tu aixeca la daga,
son propi acer li arrencará la vida.

Aquí 'ns tens disposats sempre á la vora
vetl' ant perque no pugan ferte agravis,
si acás algú t' insulta, tots á l' hora
farém lo que van fer los nostres avis.

Que sápigat tothom que nostra terra
á forsa d' estrangers may se domina,
que sápigat tothom que en cas de guerra
ningú may ha vensut la Barretina.

JOAQUIM ROIG

Litografia Barcelonesa. — Sant Ramón, 6

Las virtuts cardinals



Prudencia

justícia

Templansa

Fortalesa

Miseria y Llógica



—Senyoreta! ¡Una gracia de caritat per un pobre pare que té set fills.

—Escoltéu: ¿y ab tanta abundancia de fills encare héu de demanar caritat?